

Sendes til: postmottak@krd.dep.no

Sluttrapport BOLYST

Til: KRD

Fra:
HISF

Dato:
20.12.

Kommune:	Solund og Sogndal kommuner i Sogn og Fjordane fylke
Prosjektnavn:	TUN +
Prosjektleder:	Ingvild Austad og Lisbeth Dahle, prosjektmedarbeider: Anne Tibballs (alle HISF)
Leder i styringsgruppen:	Dekan ved Avdeling for ingeniør- og naturfag, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Helge Hustveit. Elles er rådmann (Sogndal) og adm. ansvarlig (Solund) medlemmer av styringsgruppene sammen med Sogn og Fjordane fylkeskommune.
Kontaktperson i fylkeskommunen:	Torbjørn Haasund
Forankring av prosjektet (flere kryss er mulig)	a) Styringsgruppe X b) Forankring i befolkningen X (Ytrøygrend), kommunepolitikere begge steder X c) Samarbeid med andre aktører lokalt, regionalt eller nasjonalt X
Mål og eventuelle delmål med prosjektet. I hvilken grad er prosjektet på vei til å nå sine mål?	<p>Hovedmål: Bidra til økt tilgang på varierte, alternative og attraktive boliger og samtidig styrke og utvikle lokale bokvaliteter i to mindre grender.</p> <p>Delmål: Utvikling av en alternativ modell for boligbygging basert på a) miljøhensyn og b) klyngetun-prinsippet hvor lokal (steds-) identitet på ulike nivå utnyttes og forsterkes og c) terrengbevaring og bruk av naturlig vegetasjon.. Modellen skal være universell og er i første omgang tenkt i distriktene.</p> <p>Prosjektet er avsluttet, og det er utarbeidet alternative utbyggingsmodeller i to ulike områder: Ytrøygrend i Solund og Lomelde i Sogndal.. Prosjektet har fått flere følgeprosjekter (se nedenfor). Rapporter vedr. alternative modeller for boligbygging for Ytrøygrend i Solund er tidligere innsendt, og endelig rapport for Lomelde i Sogndal vedlegges. Reguleringsplan for tunløsning (prosjekttilpassing) for Ytrøygrend (Solund) er ferdig utarbeidet og godkjent av kommunestyret der. Reguleringsplanendring for Lomelde (tilpasset Tun + prosjektet), er også ferdig utarbeidet, men er foreløpig ikke oversendt kommunestyret i Sogndal. Grunneierne avgjør her. Grønnplaner inkl. skjøtselsforslag for naturområder og fellesareal er innarbeidet i rapportene, men en har også videreutviklet grønnplanen for Lomelde (vedlegg).</p>

	<p>Prosjektet i Ytrøygrend er blant annet presentert for kommunestyret i Solund og på næringsdagene der høsten 2011. Prosjektet i Sogndal er presentert på et åpent folkemøte under forskningsdagene 27 sep. 2011, i planforum i kommunen og ellers med to oppslag i lokalpressen (Sogn Avis og Firda). I tillegg er prosjektet presentert på et nasjonalt seminar i Solund («Mellom Bakkar og berg» i september 2012), og i et magasin i Dagbladet – (Bolyst 26/11.2012). Hovedmålet med å utarbeide en planleggingsmodell for konkrete utbyggingsområder er oppfylt. Nå gjenstår det å realisere prosjektene, men dette ligger utenfor HISF's ansvarsområde. Her kan ellers tilføyes at det i Solund alt er i gang prosjektering av «type-hus» tilpasset modellen. I tillegg ønsker kommunen å igangsette arbeidet med infrastruktur våren 2012, og den første boligen er planlagt igangsatt i mai 2013 (pers. medd. arkitekt Ola Roald), et samarbeid mellom Solund kommune, Innovasjon Norge, trenæringen i Sogn og Fjordane og lokalt næringsliv. Massivtre-element (av sitkagran) skal produseres lokalt, og ellers er dette et samarbeid med MassivLust i Luster kommune.</p>
<p>Målgrupper for prosjektet, når prosjektet frem til disse?</p>	<p>Boligsøkere i Solund (allsidig). Flere infomøter er avholdt og folk i Ytrøygrend viser stor interesse.</p> <p>Seniorer (50+) i Sogndal var vår opprinnelige målgruppe. Senere har det vist seg i dialog med grunneier, at også dette området også blir planlagt for en aldersmessig mer variert brukergruppe.</p>
<p>Resultat som er oppnådd i form av aktiviteter eller tiltak</p>	<p>Det er et godt samarbeid med de to kommunene, og ulike møter har vært avholdt. Her ønsker vi særlig å fremheve Solund kommune. Det er utarbeidet to rapporter og to brosjyrer, i tillegg til reguleringsplaner for de to områdene, og prosjektet er presentert i media og på ulike konferanser.</p>
<p>Vurdering av framdrift i forhold til opprinnelig plan</p>	<p>a) Følger opprinnelig plan</p> <p>b) Noe forsinket X etter avtale med Kommunal- og regionaldepartementet. Fristen for avslutning av Tun + prosjektet ble forskjøvet til desember 2012 fordi flere bidragsyttere har kommet til og har vist stor interesse for FoU-arbeidet som gjøres, blant annet et tilleggsprosjekt fra Husbanken og arrangement av et seminar om temaet sammen med Distriktsenteret og Husbanken. Dette ser vi på som svært positivt for Tun+ prosjektet. I tillegg orienteres det om at vår bistandsarkitekt Ola Roald har fått midler fra Innovasjon-Norge til å utvikle samarbeid vedr. moduler for massivtre-lokalt produsert (Ytrøygrend er med på dette), HISF har fått midler til å detaljprosjekttere “landevegen på Lomelde” (universell utforming) sammen med arkitekt Ola Roald (midler fra Husbanken),- og vi har hatt et tett samarbeid med Distriktsenteret v/Trude Risnes (og Husbanken) vedr. arrangement av en nasjonal konferanse i Solund 11 og 12 september 2012 vedr. Tun + og bærekraftig boligutbygging hvor også andre tilsvarende Bulyst-prosjekter ble invitert med, inkl. ECOBOX med bærekraftige bygder. Til det siste kan opplyses om at vi også har knyttet prosjektoppgaver ved HSF (“Ecological landscape planning, 10 stp.) i Master i landskapsplanlegging) høsten 2012 til «Bærekraftige bygder».. Studentene ser her på Granvin i Hordaland.</p>
<p>Oppnådde</p>	<p>a) Helt lokal effekt</p> <p>b) Effekten kommer innen flere kommune i regionen.</p>

resultater Hvor geografisk konsentrert har prosjektet hatt/vil ha effekt? (Kryss av)	c) Effekten kommer i hele fylket X d) Effekten kommer i eget og andre fylker X e) Effekten kommer i eget fylke, samt andre fylker og/eller utenfor Norge X f) Vet ikke/ikke relevant
Kort beskrivelse av metodikk i prosjektet (max 250 ord)	Innhenting av kildemateriale vedr. lokal byggeskikk, stedsidentitet og natur- og kulturhistoriske forhold, samt litteraturstudier vedr. miljø/energiløsninger. Feltarbeid (både for arkitekt, landskapsarkitekt/vegetasjonsøkolog og planlegger). Prosjekteringsarbeid (reguleringsplan med forskrifter) og prosjektering av grønnplan. Rapportskriving og planskisser.
Overføringsverdi for eksempel til andre lokalsamfunn	Prosjektet har stor overføringsverdi. Ved å arbeide to steder i Sogn og Fjordane under så ulike natur-, kultur- og klimaforhold som Ytre og Indre Sogn, får vi belyst miljøtilpassinger under ulike forutsetninger. Slik sett vil modellene som blir utarbeidet favne et stort spekter av problemstillinger.
Ekstern kommunikasjon og deltakelse på samlinger med utgangspunkt i prosjektet	Vi har arrangert og deltatt på nasjonalt seminar vedr. «Bulyst»-satsningen og «Bærekraftig boligutbygging og bygder» 11-12 sep. 2012, i tillegg til møtene som vi har hatt med lokalbefolkning og kommuner og på lokale forskningsdager.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Tidligere oversendt (se vedlegg)
Hvilke målsettinger i distrikts- og regionalpolitikken hører prosjektet inn under? (Sett kryss ved svaret, flere svar er mulig)	a) Stabilisere eller øke befolkningen X b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser X c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer X d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne X e) Økt kompetanse (både realkompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen X f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, andre transporttiltak og breibånd) g) Styrke regionale sentra X h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringssted for bedrifter? X i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål? (X)
Gi en kort omtal av hvordan arbeidet er tenkt videreført etter prosjektets	Høgskulen i Sogn og Fjordane (HISF) påtok seg å utvikle alternative utbyggings-modeller og å bidra til å få gjennomført et planarbeid for to konkrete boligområder som oppfyller formelle krav til reguleringsplan i henhold til den nye Plan – og bygningsloven. I tillegg har HISF

slutt (maks 250 ord)	<p>(sammen med arkitekt Ola Roald) påtatt seg å utarbeide hustypeskisser, og en detaljert grønnplan og skjøtselsplan for fellesareal. Reguleringsplanarbeidet har skjedd i samarbeid også med arkitekt Nils Husabø (Lomelde). Arbeidet er i tråd med vedtatte arealplaner for de to kommunene.</p> <p>Høgskulen i Sogn og Fjordane kan imidlertid ikke påta seg omfattende markedsføring, salg eller utbygging av de to områdene. Dette vil i neste omgang være opp til grunneier. I Solund vil kommunen kjøpe opp området og stå for utbyggingen (pers. medd. arkitekt Ola Roald). I Sogndal kommune kan kommunen her som i andre utbyggingsområder vurdere å dekke kostnadene eller deler av kostnadene ved VA-infrastruktur, men da først i forhandlinger med grunneier etter at det foreligger en godkjent reguleringsplan (her tenkes på omarbeidet reguleringsplan for Tun +).</p> <p>Vi er av den oppfatning at utbygging vil kunne bli gjennomført etter at planleggingsarbeidet er slutført, og forhåpentligvis vil de to boligområdene på sikt kunne fremtre som konkrete visningsområder for god miljøbasert utbygging.</p>
-----------------------------	---